

Централен КАЗУС: Георги Вълчанов
10.03.2015г. Яичев

КАЗУС:

Кирил Палазов притежавал имот- стар производствен цех в с. Д., общ. С., в който съхранявал употребяван двигател от лек автомобил, 800 литрова цистерна от хром- никелова стомана и високо- напорен вентилатор, всичко на обща стойност 1000 (хиляда) лева.

Непълнолетният Бойко Костов Даскалов и пълнолетният Валентин Панов Панов от същото село, знаели за съществуването на тези предмети и решили да ги откраднат. На 09.08.2014 год., двамата предложили на пълнолетния Станьо Маринов Николов, също от с.Д., общ.С., да отиде с тях, като му обяснили какво ще бъде откраднато. Късно вечерта тримата взели от дома на Николов стара впрегатна каруца и отишли в производствения цех. Натоварили посочените вещи и се опитали на ръка да ги изтеглят от помещението, но каруцата се счупила.

На следващия ден непълнолетният Даскалов отишъл в дома на пълнолетния Ивайло Маринов Петев от същото село, за когото знаел, че притежава автомобил и ремарке, и го помолил с тях да натоварят и откарат до пункт за вторични суровини метални предмети, като му обяснил къде са вещите, на кого са и какъв е техният вид. Петев се съгласил и отишъл с автомобила и ремаркетото си в цеха. През това време Станьо Николов се уплашил и отказал да отиде с Петев и Даскалов и да натовари предметите. Така Даскалов, Панов и Петев натоварили откраднатото и го откарали в пункт за изкупуване на вторични суровини. Там Панов представил личната си карта и попълнил декларация по образец, съставена от фирмата, изкупуваща вторичните суровини, че предадените предмети са лично негови.

Кирил Палазов, след като установил липсата на вещите си, подал жалба в полицията. По случая било образувано досъдебно производство.

Няколко дни по-късно Даскалов и Панов признали в хода на разследването, че са откраднали вещите и доброволно ги възстановили, като върнали парите в пункта за изкупуване на вторични суровини, получили обратно вещите, след което ги предали в полицията.

Към момента на извършване на деянието Станьо Маринов Николов и Ивайло Маринов Петев били с чисто съдебно минало.

Към момента на извършване на деянието, непълнолетният Бойко Костов Даскалов бил осъждан два пъти: с влязла в сила присъда му било наложено наказание „обществено порицание“, и с втора присъда, влязла в сила на 14.03.2014 год., му било наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, чието изпълнение било отложено по реда на чл. 69, ал. 1 от НК, с изпитателен срок от 2 години.

Към момента на извършване на деянието, пълнолетният Валентин Панов Панов имал три предходни осъждания, както следва: с влязла в сила присъда му било наложено наказание „пробация“; с влязла в сила присъда, му било наложено наказание 8 м. „лишаване от свобода“, чието изпълнение на осн. чл. 66, ал. 1 от НК, било отложено с изпитателен срок от три години; с присъда, влязла в сила на 28.08.2011 год. му било наложено наказание 2 години „лишаване от свобода“.

ВЪПРОСИ:

1. Извършено ли е престъпление от общ характер- от кого и с каква правна квалификация? Напишете словесно и цифрово диспозитива на обвинението за всяко едно от виновните лица.

2. Следва ли Станьо Николов да носи наказателна отговорност?

3. Има ли извършено престъпление по чл. 313, ал. 1 от НК от Валентин Панов-обосновете отговора си?

ОТГОВОР на ВЪПРОС № 1:

Извършена е кражба на чужди движими вещи, на обща стойност 1000 (хиляда) лева, от владението на собственика им Кирил Палазов от с. Д, общ. С. Извършителите на престъпното деяние са Ивайло Маринов Петев, Валентин Панов Панов и Бойко Костов Даскалов- тримата от с. Д., общ. С. Те са осъществили деянието след предварителен сговор помежду си, като за извършването на кражбата са използвали МПС- лек автомобил с ремарке, собственост на Ивайло Маринов Петев. При осъществяване на деянието, Бойко Даскалов бил непълнолетен. До приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд откраднатите вещи били върнати.

Кражбата е извършена за времето: от вечерта на 09.08.2014 г. до 10.08.2014 г., през деня. Петев, Панов и Даскалов са осъществили едно- единствено деяние, започнало на 09.08.2014 г. и довършено на 10.08.2014 г., тъй като са взели едно общо решение за извършване на кражба и деянието е насочено към един и същ предмет. Изпълнителното деяние на кражбата се изразява в отнемане, т.е. в прекъсване фактическата власт на лицето, което упражнява същата върху вещите и установяване на своя фактическа власт. Между тези два момента е възможно да съществува известен период от време, както е в конкретния случай.

При конкретната кражба е налице квалифициращ признак по т. 4, пр. 1 на чл. 195, ал. 1 от НК- за извършване на деянието е използвано моторно превозно средство- лек автомобил с ремарке, собственост на Ивайло Маринов Петев. Автомобилът е послужил за превозване на откраднатите вещи и отдалечаването им от местопрестъплението с цел- извършителите да установят трайна фактическа власт върху тях. Използваната при кражбата стара впрегатна каруца не представлява нито МПС, нито техническо средство. Използването ѝ за придвижване до местопроизшествието и за отнасяне на откраднатите вещи следва да се отчита при индивидуализация на наказанието.

Фактическата обстановка сочи и на още един квалифициращ признак- по т. 5 на чл. 195, ал. 1 от НК- „кражбата е извършена от две или повече лица, сговорили се предварително за нейното осъществяване, когато не представлява маловажен случай“. Извършването на престъпление от две или повече лица е дефинирано в чл. 93, т. 12 от НК- то е налице, когато в самото изпълнение на престъплението са участвали най-малко двама извършители. За приложението на този квалифициран състав е необходимо още и лицата да са се сговорили предварително за осъществяване на кражбата. Предварителното сговаряне е налице, когато съгласието за кражбата е постигнато преди започване на престъпната дейност, в сравнително спокойно състояние, при обсъждане на мотивите „за“ и „против“ извършване на деянието. В конкретния случай, в изпълнителното деяние са участвали три лица- Бойко Даскалов, Ивайло Петев и Валентин Панов. Към момента, в който отиват да извършат кражбата и фактически я осъществяват, те действат, като предварително, при една спокойна обстановка, се сговарят за осъществяването ѝ и за предоставяне на ремарке и автомобил от Петев.

По отношение на квалифициращото обстоятелство по т. 5 на чл. 195, ал. 1 от НК е предвиден негативен признак- ако случаят не е маловажен. Дали случаят не е маловажен се преценява с оглед на легалната дефиниция на „маловажен случай“ по чл. 93, т. 9 НК.

Следва да се отбележи и че при наличието на предварителен сговор, когато в самото изпълнение на престъплението са участвали две или повече лица, деянието им се квалифицира по чл. 195, ал. 1, т. 5 НК, а не по чл. 195, ал. 1, т. 5, вр. чл. 20, ал. 2 НК, тъй като предварителният сговор поглъща обикновеното съизвършителство.

В конкретния казус, откраднатите вещи били върнати в полицията лично от Даскалов и Панов до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд. Привилегированият състав, предвиден в чл. 197 от НК, в случаите на връщане или заместване на предмета на посегателство, се прилага по отношение на изчерпателно изброените в нормата разпоредби, като се отнася за кражбата по чл. 195, ал. 1, т. 2- 6 от НК и намира приложение ако откраднатото имущество бъде върнато или заместено до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд. Извън тези хипотези, т.е. при престъпленията по чл. 195, ал. 1 т. 7 и по чл. 196 от НК, връщането или заместването на имуществото има значение единствено на смекчаващо отговорността обстоятелство.

При съучастие възстановяването или заместването, направено от един или няколко от съучастниците, ползва всички.

Към момента на извършване на деянието **Ивайло Маринов Петев** бил с чисто съдебно минало. Същият е извършил престъпление по чл. 197, т. 3, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, предл.1 и т. 5, вр. чл. 194, ал. 1 от НК, поради което на него следва да бъде повдигнато обвинение

ЗА ТОВА, ЧЕ:

За времето от вечерта на 09.08.2014 г. до 10.08.2014 г., през деня, в с. Д, общ. С., от стар производствен цех, след предварителен сговор с Валентин Панов Панов и Бойко Костов Даскалов- двамата от с. Д., общ. С., чрез използване на моторно превозно средство- автомобил и ремарке, собственост на Ивайло Маринов Петев от с. Д, общ. С., е отнел чужди движими вещи- 1 брой употребяван двигател от лек автомобил, 1 брой 800- литрова цистерна от хром- никелова стомана и 1 брой високо- напорен вентилатор, всички вещи на обща стойност 1000 (хиляда) лева, от владението на собственика им Кирил Палазов от с. Д, общ. С, без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои, като деянието не представлява маловажен случай и до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд откраднатите вещи са върнати.

Към момента на извършване на деянието **Бойко Костов Даскалов** е бил непълнолетен, но е могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си. Индиция за последното са двете предходни осъждания, наложени на Даскалов.

В казуса не е конкретизирано за какви престъпления е бил осъден Бойко Костов Даскалов. Ако приемем, че Даскалов е бил осъден с присъдата, влязла в сила на 14.03.2014 г., за кражба, представляваща немаловажен случай, то същият ще е извършил деянието по настоящия казус при условията на повторност по смисъла на чл. 28, ал. 1 от НК и за него ще е налице допълнително квалифициращо обстоятелство по т. 7 на чл. 195, ал. 1 от НК. В този случай, той няма да се ползва от привилегията на чл. 197 от НК, тъй като съгласно посочения текст връщането или заместването на вещта няма значение, ако деянието е извършено при условията на повторност. Престъплението е извършено повторно, ако деецът го е извършил, след като е бил осъден с влязла в сила присъда за друго такова престъпление /чл. 28 НК/. Еднакви по вид престъпления са тези, с които се осъществяват едни и същи или различни състави на едно и също престъпление, включително, когато то е квалифицирано или привилегировано. Необходимо е както предходното осъждане за кражба, така и настоящото деяние да не са маловажен случай. Дали случаят е маловажен следва да бъде преценено съобразно критериите, посочени в чл. 93, т. 9 от НК. От изтърпяване на наказанието по предходната присъда не трябва да са изминали повече от пет години- чл. 30, ал. 1 от НК. Настъпилата в този срок реабилитация не изключва прилагането на чл. 28 от НК. Петгодишният срок при условно осъждане и условно предсрочно освобождаване започва да тече от деня, в който е изтекъл изпитателният срок. В този случай, обвинението на Бойко Даскалов ще бъде следното:

ЗА ТОВА, ЧЕ:

За времето от вечерта на 09.08.2014 г. до 10.08.2014 г., през деня, в с. Д, общ. С., от стар производствен цех, след предварителен сговор с Валентин Панов Панов и Ивайло Маринов Петев- двамата от с. Д, общ. С, чрез използване на моторно превозно средство- автомобил и ремарке, собственост на Ивайло Маринов Петев от с. Д, общ. С, е отнел чужди движими вещи- 1 брой употребяван двигател от лек автомобил, 1 брой 800- литрова цистерна от хром- никелова стомана и 1 брой високо- напорен вентилатор, всички вещи на обща стойност 1000 (хиляда) лева, от владението на собственика им Кирил Палазов от с. Д, общ. С, без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои, като деянието не представлява маловажен случай и е извършено повторно, и макар и непълнолетен, е могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си.

- престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4, предл.1, т. 5 и т. 7, вр. чл. 194, ал. 1 от НК. При определяне на наказанието на Даскалов следва да се вземе предвид разпоредбата на чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК.

В казуса не е конкретизирано за какви престъпления е бил осъден **Валентин Панов Панов**. Ако приемем, че Панов е извършил престъплението по настоящия казус след като е бил осъден по втората присъда за умишлено престъпление от общ характер и по третата присъда за тежко умишлено престъпление от общ характер, то същият ще е извършил деянието по настоящия казус при условията на опасен рецидив по смисъла на чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ от НК. В този случай, той няма да се ползва от привилегиите на чл. 197 от НК, тъй като съгласно посочения текст връщането или заместването на вещта няма значение, ако деянието е извършено при условията на опасен рецидив. От изтърпяване на наказанията по предходните присъди не трябва да са изминали повече от пет години- чл. 30, ал. 1 НК. Настъпилата в този срок реабилитация не изключва прилагането на чл. 29 НК. Петгодишният срок при условно осъждане и условно предсрочно освобождаване започва да тече от деня, в който е изтекъл изпитателният срок. Под „тежко престъпление“, съгласно чл. 93, т. 7 от НК се разбира онова, за което по закон е предвидено наказание лишаване от свобода повече от пет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна. В този случай, обвинението на Валентин Панов ще бъде следното:

ЗА ТОВА, ЧЕ:

За времето от вечерта на 09.08.2014 г. до 10.08.2014 г., през деня, в с. Д, общ. С., от стар производствен цех, действайки при условията на опасен рецидив, след предварителен сговор с Бойко Костов Даскалов и Ивайло Маринов Петев- двамата от с. Д, общ. С, чрез използване на моторно превозно средство- автомобил и ремарке, собственост на Ивайло Маринов Петев от с. Д, общ. С, е отнел чужди движими вещи- 1 брой употребяван двигател от лек автомобил, 1 брой 800- литрова цистерна от хром- никелова стомана и 1 брой високо- напорен вентилатор, всички вещи на обща стойност 1000 (хиляда) лева, от владението на собственика им Кирил Палазов от с. Д, общ. С, без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои, като деянието не представлява маловажен случай.

- престъпление по чл.196, ал.1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, предл.1 и т. 5, вр. чл. 194, ал.1, вр. чл. 29, ал. 1, б.„а“ и б.”б“ от НК.

ОТГОВОР на ВЪПРОС № 2:

При осъществяване на действията на 09.08.2014 г. вещите не са напуснали производствения цех, т.е. не е прекратена фактичката власт на собственика- Палазов, нито е установена фактическа власт от страна на посочените в казуса лица. На следващия ден С. Николов отказал да се включи в довършването на деянието. Тъй като

Николов е съизвършител, по отношение на него е приложима разпоредбата на чл. 18, ал. 3, буква „а“ от НК.

Доброволният отказ е налице, когато лицето е съзнавало, че има условия да довърши/ извърши престъплението, но въпреки това се отказва от по-нататъшни действия. От данните по казуса е видно, че крадците нито са били разкрити, нито е имало никакви пречки да довършат престъплението. Законът не изисква лицето да се е отказало, ръководено от никакви морални подбуди. Даже и това да е от страх да не бъде разкрит, щом обективно е имал възможност да довърши престъплението и не го е сторил, можем да говорим за прилагане на разпоредбата на чл. 18, ал. 3 от НК.

Отказът е доброволен, само ако страхът не е породен от външни фактори или ако представлява абстрактно чувство, опасение от наказателна отговорност, чиято реализация е само предполагаема и възможна. Но когато страхът е предизвикан от реална, конкретна опасност от провал, отказът се приема за принудителен, а не извършен по собствена подбуда.

ОТГОВОР на ВЪПРОС № 3:

Няма извършено престъпление по чл. 313 ал. 1 от НК. Отговорността по посочения текст възниква, когато декларирането на истината се изисква по силата на закон, указ или постановление на Министерски съвет. Законът за управление на отпадъците не предвижда задължение за подаване на подобна декларация, няма и релевантен подзаконов акт от ранга, предвиден в НК. Служителят от пункта за вторични суровини не е „орган на власт“ по смисъла на чл. 93, т. 2 от НК. Следователно, извършеното не осъществява състава на престъплението по чл 313, ал. 1 от НК.